

ชื่อเรื่อง : การพัฒนาแนวทางการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้เสพยาเสพติดแบบผู้ป่วยนอก

กลุ่มงานการพยาบาลจิตเวชยาเสพติด

คำสำคัญ

การฟื้นฟูสมรรถภาพ, ยาเสพติด

บริบท ปัญหาและสาเหตุ

จากรายงานการรับบริการผู้ป่วยนอก 3 ปีย้อนหลัง (ปีงบประมาณ 2564-2566) พบว่ารับบริการรายใหม่ 3 ลำดับแรก คือผู้ป่วยที่มีปัญหาด้านความคิดและพฤติกรรมจากการใช้สารกระตุ้น(F15.xx) รองลงมาเป็นผู้ป่วยที่มีปัญหาด้านความคิดและพฤติกรรมจากการใช้สารเสพติดหลายชนิด(F19.xx) และ โรคซึมเศร้า จึงทำให้โรงพยาบาลมีนโยบายปรับโครงสร้างกลุ่มภารกิจการพยาบาลเพื่อให้มีกลุ่มงานที่ให้บริการบำบัดฟื้นฟูผู้เสพยาเสพติด ในปีงบประมาณ 2567

กลุ่มงานการพยาบาลจิตเวชยาเสพติด มีภารกิจหลักในการให้การบำบัดทางจิตสังคมแก่ผู้ป่วยจิตเวชยาเสพติด และติดตามต่อเนื่องหลังการบำบัด อย่างน้อย 4 ครั้งภายใน 1 ปี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ป่วยทุเลาและหายจากภาวะเสพติด ไม่กลับไปเสพติดซ้ำ จึงนำรูปแบบการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาและสารเสพติดแบบผู้ป่วยนอก รูปแบบ Matrix Program มาปรับใช้ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทของผู้ป่วย เนื่องจากอยู่ต่างจังหวัด/อำเภอ ไม่สะดวกในการเดินทาง จึงมีการปรับกิจกรรมเป็น เดือนละ 1 ครั้ง

เป้าหมาย

1. เพื่อเป็นแนวทางในการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดแบบผู้ป่วยนอก
2. เพื่อให้ผู้ป่วยทุเลาและหายจากภาวะเสพติดเมื่อครบกระบวนการบำบัด

ตัวชี้วัด

1. อัตราการเลิกเสพยาเสพติด (3 month remission rate) ร้อยละ 80
2. ผู้ป่วยยาเสพติดเข้ารับการบำบัดครบโปรแกรม ร้อยละ 80

กิจกรรมการพัฒนา/วิธีการปรับปรุงแก้ไข

1) Plan : การวางแผน

- สำรวจและวิเคราะห์ปัญหาในการทำงาน การบำบัดผู้ป่วยยาเสพติดตามภารกิจหลัก
- ศึกษาข้อมูลแนวทางการบำบัดฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดที่มีประสิทธิภาพและได้รับการยอมรับอย่างแพร่หลาย
- ประชุมทีมเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์การบำบัดผู้ป่วยยาเสพติด และวางแผนการบำบัดเพื่อให้เป็นแนวทางเดียวกัน
- จัดทำคู่มือแนวทางการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วยยาเสพติดแบบผู้ป่วยนอก

2) Do : การปฏิบัติตามแผน

- บำบัดผู้ป่วยยาเสพติดตามคู่มือโดยกำหนดระยะเวลาในการบำบัดผู้ป่วยแต่ละราย 4 เดือน และติดตามผลการบำบัดเป็นระยะเวลา 1 ปี

3) Check : การตรวจสอบ

- ประชุมทีมเพื่อประเมินผลการใช้คู่มือ ขั้นตอนการปฏิบัติงานและปรับปรุงเนื้อหาเพื่อให้ง่ายต่อการปฏิบัติงาน

4) Act : การปรับปรุงการดำเนินการ

- ติดตามผลการบำบัดฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดตามตัวชี้วัด
- นำผลลัพธ์หรือเป้าหมายมาปรับปรุง โดยการให้สมาชิกทีมร่วมกันวิเคราะห์ข้อดีข้อเสีย ปัจจัยที่ส่งผลให้การปรับปรุงงานให้สำเร็จ

ผลการดำเนินงานหรือการประเมินผลการเปลี่ยนแปลง

ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	ผลลัพธ์
1. ร้อยละของผู้ป่วยจิตเวชยาเสพติดได้รับการบำบัดทางจิตสังคมครบตามเกณฑ์ที่กำหนด	ร้อยละ 80	ร้อยละ 85.1
2. ร้อยละผู้ป่วยจิตเวชยาเสพติดที่ได้รับการบำบัดครบตามเกณฑ์ไม่กลับไปเสพซ้ำภายใน 3 เดือน (3 month remission rate)	ร้อยละ 75	ร้อยละ 78.89

บทเรียนที่ได้รับ

- คู่มือการบำบัดผู้ป่วยยาเสพติด เป็นแนวทางให้ผู้ปฏิบัติงาน ปฏิบัติงานได้อย่างมีทิศทางเดียวกันเพื่อช่วยให้ผู้ป่วยทุเลาและหายจากภาวะเสพติด
- การนำครอบครัวเข้ามามีส่วนร่วมใน การวางแผนการดูแลผู้ป่วยร่วมกัน ทำให้การบำบัดได้ผลดียิ่งขึ้น

สมาชิกทีม:

1. นางศิริพร ธงยศ พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ
2. นายนิมิต แก้วอาจ พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ
3. นางธนันยาภรณ์ เจริญกิจตระกูล พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ
4. นางนงค์นุช ชินวงษ์ พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ